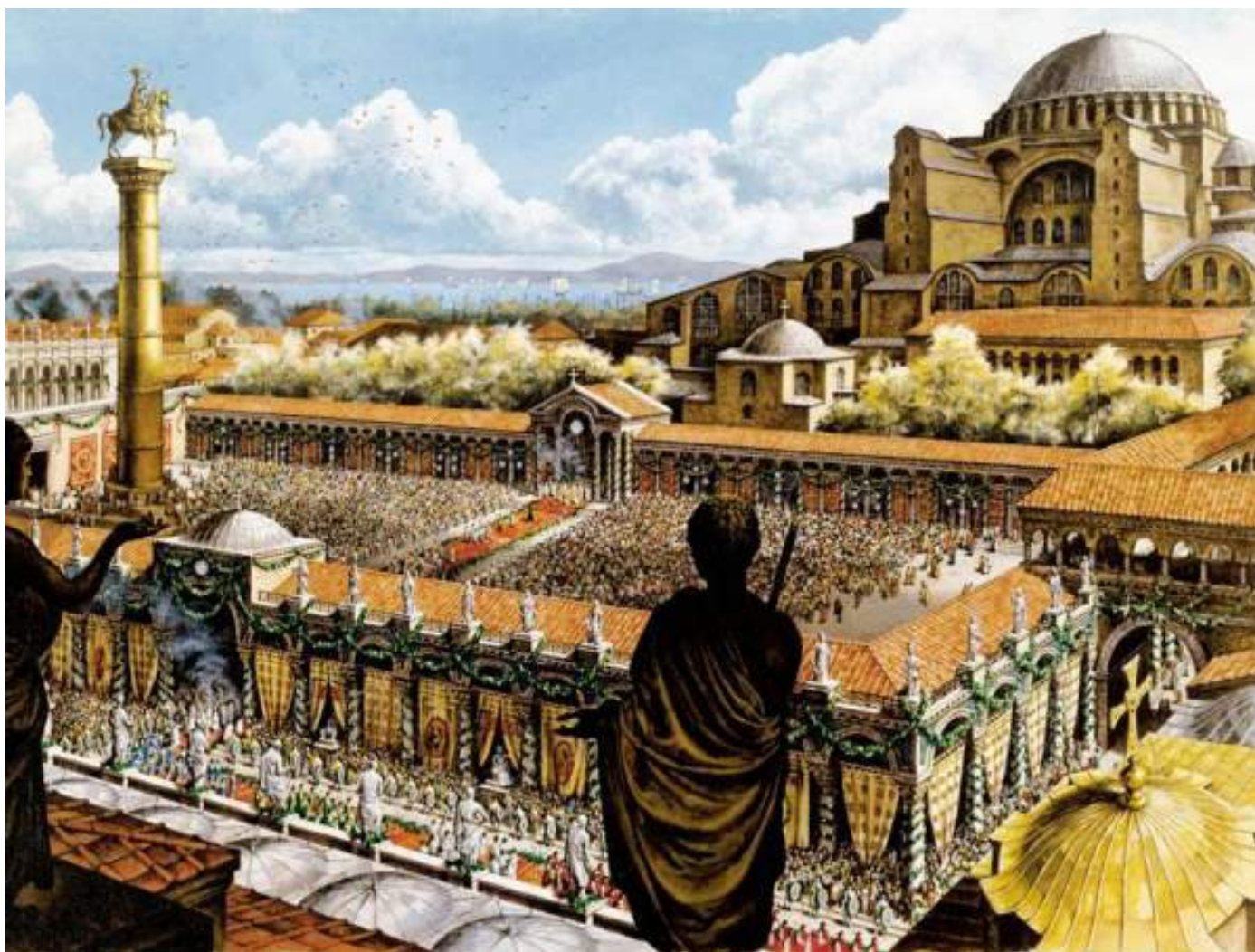

Данашњи глобални дискурс обележен је идеологијом политичке коректности као творевине друштва која обухватамо појмом Западне цивилизације. Један од чинилаца ове идеологије, ако не и кључни, представља историјски и језички ревизионизам отелотворен у примерима (поменућемо неколико) цензуре Орвелове 1984-те на Универзитету у Нортхемптону, остракизација Хомера на Оксфорду, „култура искључивања“ (*cancel culture*

), те законског успостављања родно сензитивног језика широм, како га Запад назива, глобалног села. Корене ревидирања историје ова цивилизација баштини далеко пре данашњег доба. Један од ранијих примера, вероватно, са аспекта историјске свести, и најважнији, представља Византија.

Ромејско царство у Орвеловој „рупи за памћење“

Термин „Византија“ (*Byzantium*) први пут је употребљен у XVIII веку унутар Западне просветитељске традиције која је настојала да, између осталог, овим термином одвоји источни део Римског царства од римског наслеђа. Константинопољ, као нова престоница, изграђен је на локацији некадашњег грчког града Византион (Βυζάντιον). Ова чињеница служила је као основ за, прво историјску, а потом језичку ревизију (што ће се устоличити као Западна матрица обликовања стварности). Историјска је та да постоје два царства, док је језичка да се источни део термином „Византија“ дискредитује, јер тако означен постаје мање важан чињеницом да се игнорише престоница на том подручју. Описана конструкција омогућава пребацивање тежишта историјског наслеђа са источног на западни део царства. Следствено, „Византија“ мора имати свој „почетак“ у односу на Римско царство како би се оправдале и утемељиле приказане ревизије. У наставку биће кратко приказано неколико преломних догађаја са циљем да се прикаже поменуто оправдање, али и да се покаже његова аргументативна провизорност.

Први је подела на „Источно и Западно Римско царство“ када су цара Теодосија Великог наследили синови Аркадије на истоку и Хонорије на западу. Наведено би требало да представља аргумент у прилог тези да након смрти Теодосија постоје две државе, међутим, оваква административна подела унутар Римске државе није била ништа ново. На пример, Диоклецијан је век раније поделио царство на четири дела којима су управљала четири цара; ниједним делом царства се није управљало из Рима, па ипак, овакво уређење (тетрархија) и даље је представљао јединствену државу. Сличних подела је било и пре ове – подела између Марка Аурелија и Луција Вера, Септимија Севера и његова два сина и тако даље. Једина супстантивна разлика поделе након смрти Теодосија у односу на раније је та што је западни део царства пао под германску власт 476. године што представља други преломни догађај, или други круцијални аргумент у прилог тези да Римско царство није хомогено. Међутим, овај пад је представљао привремену окупацију једног дела територије Римског царства – не њено коначно раздвајање од престонице на истоку, чему сведочи непун век касније обнова царства у Италији, северној Африци и делу Хиспаније за време власти Јустинијана Великог.

„Ромејско царство“ и "Византија" – од језичке ревизије до кансел културе

Пише: Славенко Шљукић и Лука Ромчевић
петак, 29 април 2022 00:40

„Ромејско царство“ и "Византија" – од језичке ревизије до кансел културе

Пише: Славенко Шљукић и Лука Ромчевић
петак, 29 април 2022 00:40

